

La qualitat universitària s'escriu: **AQU Catalunya**

Degudament transformada i adaptada al nou marc legal, **AQU Catalunya** ha iniciat amb força i il·lusió el camí, la fita del qual és col·laborar als esforços que les institucions universitàries del país fan per millorar la qualitat de les seves activitats docents i de recerca i l'eficiència del seu funcionament. El canvi de vestit jurídic i l'ampliació de les competències no han de significar, però, una alteració en la intenció ferma de mantenir estrets lligams amb les universitats, les quals ens han de veure com uns companys de viatge amb un destí comú: reduir al mínim les turbulències que sens dubte provocarà l'adaptació de les nostres titulacions al futur model europeu.

La qualitat no és responsabilitat d'**AQU Catalunya**, sinó de les universitats. Nosaltres no som sinó un instrument, que pretenem que tingui la màxima utilitat possible, per tal que les universitats puguin aconseguir el nivell més alt de qualitat. Creiem, modestament, que aquest objectiu va ser raonablement assolit a l'etapa anterior. Ara, quan les seves competències s'han estès a l'acreditació del professorat, ens comprometem a continuar

mantenint aquesta valoració. El prestigi, els coneixements i la dedicació dels professors universitaris que s'han incorporat a les dues comissions que s'han d'encarregar d'aquesta delicada tasca donen totes les garanties possibles d'èxit.

Som **AQU Catalunya**, l'agència de Catalunya i per a Catalunya. No volem, però, que aquesta condició neixi simplement d'un imperatiu legal o d'una posició de monopoli administrativament imposada. La nostra aspiració és que sigui reconeguda voluntàriament, i hi afegiria que entusiàsticament, per tots els qui requereixin els nostres serveis. Tenim un objectiu comú, compartim un model ideal d'universitat al qual volem aproximar-nos, que no sempre coincideix amb el que predomina a altres indrets de l'Estat. Depèn ara dels qui formem part d'**AQU Catalunya** que els universitaris de Catalunya la considerin com l'instrument més idoni per satisfer les seves aspiracions. La voluntat d'aconseguir-ho no hi manca, ans al contrari.

Antoni Serra Ramoneda (president d'**AQU Catalunya**)

Nova imatge corporativa d'**AQU Catalunya**

Arran de la transformació del consorci Agència en **AQU Catalunya**, se n'ha volgut canviar la imatge i s'ha apostat per una de més fresca i actual, que es veurà, a partir d'ara, en tots els suports comunicatius d'**AQU Catalunya**.

El redisseny del nou logotip manté elements de l'anterior, com són la Q i la U, però a més a més hi afegeix nous colors: d'una banda,

un verd més viu, dinàmic i càlid, amb forta personalitat, que es combina amb un color complementari, el blau, que aporta l'equilibri a la imatge.

La preocupació d'**AQU Catalunya** és transmetre amb aquesta nova marca una imatge de qualitat, ja que la nostra voluntat és oferir també un servei de qualitat.

Sumari

■ Pàgina 2

AQU Catalunya:
la qualitat,
garantia de millora

■ Pàgina 3

Comença
l'avaluació per
a la contractació
del professorat
universitari
a Catalunya

■ Pàgina 6

S'inicia el debat
sobre
l'assegurament
de la qualitat
de les agències
europees

■ Pàgina 7

Es publica el llibre:
*Educació superior
i treball a Catalunya*

■ Pàgina 8

Què en diu
la LUC?:
AQU Catalunya

AQU Catalunya: la qualitat, garantia de millora

La creació d'AQU Catalunya

Amb una trajectòria més que notable, el consorci Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari a Catalunya (1996) ha ampliat les seves competències i s'ha transformat a partir de la Llei d'universitats de Catalunya (LUC) en l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (**AQU Catalunya**). Així, **AQU Catalunya** esdevé el principal instrument per a la promoció i l'avaluació de la qualitat del sistema universitari a Catalunya.

Objectiu i missió d'AQU Catalunya

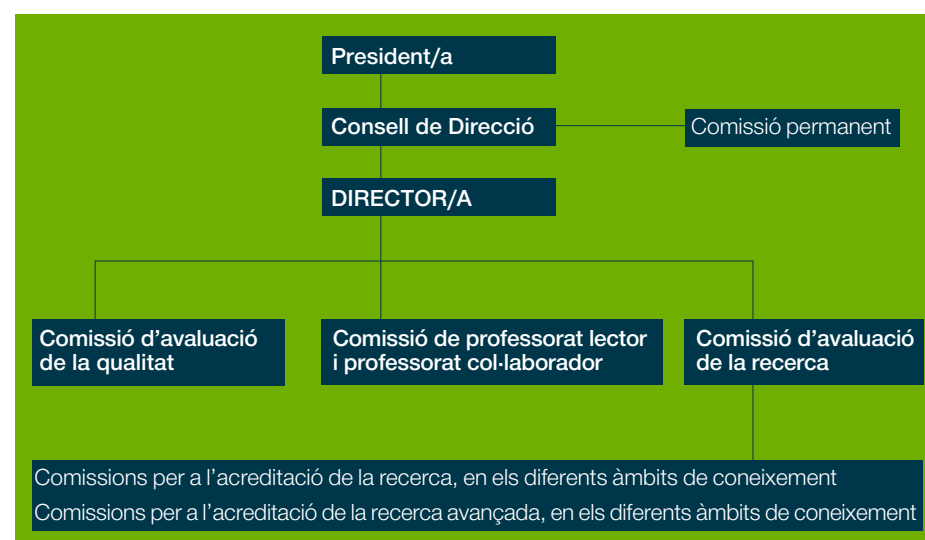
L'objectiu d'**AQU Catalunya** és l'avaluació, la certificació i l'acreditació de la qualitat en l'àmbit de les universitats i dels centres d'ensenyament superior de Catalunya. I la missió que es proposa és: "Ser una agència de referència, tot liderant projectes innovadors que generin el màxim de valor afegit a la qualitat del sistema universitari català, i una organització que té la voluntat de tendir cap a l'excel·lència."

Els valors d'AQU Catalunya

- Entendre la qualitat com una manera de fer i de treballar millor. **AQU Catalunya** és la primera agència certificada des de l'any 2000 amb la norma ISO.
- Tenir un bagatge en avaluació institucional i en desenvolupament i innovació de sistemes de qualitat universitària. Des del 1996, any de la creació del consorci, **AQU Catalunya** treballa en aquests temes.
- Treballar per una bona integració del sistema universitari català a l'espai europeu d'educació superior i promovent la cooperació en l'avaluació de la qualitat i el seu assegurament. Des del 1999 és membre fundador de l'ENQA (European Network for Quality Assurance Agencies in Higher Education, la xarxa europea d'agències) i des del 1998 és soci de la INQAAHE (International Network for Quality Assurance Agencies in Higher Education, la xarxa internacional d'agències).
- Treballar per assegurar la transparència, l'objectivitat, la imparcialitat i l'equanimitat dels serveis que presta. **AQU Catalunya** treballa d'acord amb un codi ètic.

Estructura i noves atribucions d'AQU Catalunya

AQU Catalunya té com a òrgans de govern el president, el Dr. **Antoni Serra Ramoneda**, el Consell de Direcció i la directora, la Dra. **Gemma Rauret**.

És important destacar que el Consell de Direcció manté la representació de les universitats públiques catalanes i de la Generalitat de Catalunya, alhora que s'amplia amb la representació de: la Universitat Oberta de Catalunya, fins a tres universitats privades — que prèviament s'integrin en la programació universitària plurianual— i persones destacades de la comunitat acadèmica.

Composició del Consell de Direcció d'AQU Catalunya

- El president d'**AQU Catalunya**.
- Els rectors i rectores de les universitats públiques catalanes i de la Universitat Oberta de Catalunya.
- Fins a tres rectors o rectores d'universitats privades que hagin adoptat una figura jurídica pròpia de les entitats sense ànim de lucre, elegits pel Consell Interuniversitari de Catalunya, i que s'acullin a la programació universitària de Catalunya d'acord amb el que preveu l'article 116.2.
- Els presidents o presidentes dels consells socials de les universitats públiques.
- Tres persones destacades de la comunitat acadèmica, nomenades per la persona titular del departament competent en matèria d'universitats.
- Dues persones del departament competent en matèria d'universitats nomenades pel seu titular.
- El president o presidenta de la comissió d'avaluació de la recerca.
- El president o presidenta de la comissió de professorat lector i professorat col·laborador.
- El director o directora d'**AQU Catalunya**.
- El secretari o secretària d'**AQU Catalunya**.

A més, per tal que AQU Catalunya desenvolupi les noves atribucions, la LUC ha previst la creació de tres comissions: la d'avaluació de la qualitat, la de professorat lector i professorat col·laborador i la d'avaluació de la recerca.

Comissió d'avaluació de la qualitat

La comissió d'avaluació de la qualitat d'**AQU Catalunya**, presidida per la Dra. **Gemma Rauret Dalmau**, qui a més a més és la directora d'**AQU Catalunya**, té, d'acord amb la LUC, atribucions en avaluació institucional de la qualitat dels ensenyaments (titulacions), activitats, serveis i gestió (atribucions que des del 1996 desenvolupava el Consorci Agència) i noves atribucions en el camp de la certificació i l'acreditació institucional de títols i sistemes enfocats cap al nou espai europeu d'ensenyament superior.

Comissió de professorat lector i professorat col·laborador

La comissió de professorat lector i professorat col·laborador d'**AQU Catalunya**, presidida per la Dra. **Teresa Garcia-Milà**, té, d'acord amb la LUC, atribucions en l'emissió d'informes per a la contractació de professorat lector i professorat col·laborador per part de les universitats catalanes.

Comissió de professorat agregat i catedràtic

La comissió d'avaluació de la recerca d'**AQU Catalunya**, presidida pel Dr. **Joan Rodés Teixidor**, té, d'acord amb la LUC, atribucions en l'emissió d'acreditacions de la recerca i de la recerca avançada per a la contractació de les categories de professorat agregat i catedràtic a les universitats catalanes, atribucions en l'avaluació de l'activitat dels investigadors i investigadores, i atribucions en la valoració dels mèrits individuals investigadors del personal docent investigador funcionari i contractat.

Comença l'avaluació per a la contractació del professorat universitari a Catalunya

Aclariment:

AQU Catalunya i el **DURSI** (Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació) entenen que la competència per emetre les acreditacions de la recerca, les de la recerca avançada i els informes per a la contractació de personal docent i investigador per part de les universitats públiques catalanes és d'**AQU Catalunya**, tal com estableix la mateixa LUC.

S'inicia a Catalunya el procés d'avaluació per a la contractació del professorat universitari en quatre categories:

La de **professorat agregat**, per a la qual s'emetràn acreditacions de la recerca, i la de **catedràtic o catedràtica**, per a la qual s'emetràn acreditacions de la recerca avançada. Ambdues categories seran avaluades per les comissions específiques que corresponguin, segons l'àmbit de coneixement, constituïdes en el si de la comissió d'avaluació de la recerca d'**AQU Catalunya**.

La de **professorat lector** i **professorat col·laborador**, de les quals s'emetràn els informes previs pertinents. Ambdues categories seran avaluades per les comissions específiques de l'àmbit que correspongui, constituïdes en el si de la comissió de professorat lector i professorat col·laborador d'**AQU Catalunya**.

Els àmbits de coneixement als quals pertanyen les comissions específiques, tant de la comissió d'avaluació de la recerca com de la comissió de professorat lector i professorat col·laborador, són:

- Humanitats
 - Ciències Experimentals
 - Ciències Mèdiques i de la Salut
- Ciències Socials
 - Ciències de la Vida
 - Enginyeria i Arquitectura

Composició de les comissions

Professorat lector i col·laborador	
(Universitat Pompeu Fabra)	
• Dra. Teresa García-Milà (presidenta de la comissió)	
(Universitat de Barcelona)	
• Dra. Montserrat Aguadé	
• Dr. Joaquim Bisbal	
(Universitat Autònoma de Barcelona)	
• Dr. Josep M. Brucart	
(Universitat Politècnica de Catalunya)	
• Dr. Adolf Comeron	
(Universitat de Girona)	
• Dr. Xavier Pueyo	
(Universitat de Lleida)	
• Dr. Enric Herrero	
(Universitat Rovira i Virgili)	
• Dra. Rosa Caballol	

Avaluació de la recerca	
(Universitat de Barcelona)	(Universitat Politècnica de Catalunya)
• Dr. Joan Rodés (president de la comissió)	• Dr. Àngel Cardama
• Dr. Jaume Baguñà	• Dr. Josep A. Planell
• Dra. Alegria Borràs	• Dr. Manuel Solà-Morales
• Dr. Manuel García-Carpintero	(Universitat Pompeu Fabra)
• Dr. Joaquim Gosálvez	• Dr. Gosta Esping-Andersen
• Dr. Artur Polls	(Universitat de Girona)
• Dr. Eduard Soriano	• Dr. Albert Rossich
	• Dr. Josep M. Terricabras
(Universitat Autònoma de Barcelona)	(Universitat de Lleida)
• Dr. Francesc X. Avilés	• Dr. Joan X. Comella
• Dr. Joaquim Bruna	
• Dr. Jordi Maluquer	(Universitat Rovira i Virgili)
• Dr. David Pérez	• Dr. Eudald Carbonell
• Dr. Ricard Pujol	• Dra. Carmen Claver

Mèrits que s'avaluaran segons la figura de contractació

Per a l'emissió dels informes pertinents per a la contractació de professorat es valoraran els **mèrits següents**:

Professorat lector

Experiència investigadora:

- a) Publicacions
- b) Participació en projectes de recerca
- c) Contribucions a congressos
- d) Estadets de recerca
- e) Direcció d'activitats de recerca o desenvolupament
- f) Transferència de tecnologia, patents, models d'utilitat i altres resultats
- g) Informes valoratius
- h) Altres mèrits de recerca rellevants

Formació acadèmica:

- a) Predoctoral
- b) Doctoral i postdoctoral
- c) Trajectòria docent universitària
- d) Informes valoratius
- e) Innovació docent
- f) Altres mèrits docents

Entre els mèrits que es valoraran prioritàriament hi haurà l'apartat a de l'experiència investigadora.

Professorat col·laborador

Experiència docent:

- a) Trajectòria docent universitària
- b) Informes valoratius
- c) Formació per a la docència universitària
- d) Innovació docent
- e) Altres mèrits

Formació acadèmica

Curriculum professional:

- a) Doctoral
- b) Experiència professional

Experiència investigadora

Entre els mèrits que es valoraran prioritàriament hi haurà els quatre primers apartats de l'experiència docent i els dos apartats del curriculum professional.

Aula amb estudiants. Universitat de Barcelona

Procediment per a l'avaluació

Tant la resolució com la convocatòria i les sol·licituds es troben degudament especificades a la pàgina web d'**AQU Catalunya**: www.aqucatalunya.org.

Òrgans competents per a l'emissió de les acreditacions i els informes

Les comissions específiques per àmbits de coneixement constituïdes en el si de la comissió d'avaluació de la recerca i de la comissió de professorat lector i professorat col·laborador seran els organismes competents per emetre les acreditacions i els informes. Les acreditacions i els informes poden ser objecte de recurs d'alçada davant del president o presidenta de la comissió d'avaluació de la recerca o la comissió de professorat lector i professorat col·laborador, que un cop resolt exhaureix la via administrativa.

Les acreditacions i els informes seran notificats per **AQU Catalunya** individualment als interessats a través de qualsevol mitjà que permeti tenir-ne constància de la recepció pel sol·licitant en un termini de deu dies hàbils des que es van emetre.

Està previst que properament surti publicat en el DOGC la resolució per a l'emissió de les acreditacions de la recerca i de les acreditacions de la recerca avançada per a la contractació de professorat agregat i catedràtic/a.

S'inicia el debat sobre l'assegurament de la qualitat de les agències europees

A l'esquerra, **Antoni Serra Ramoneda**, president d'AQU Catalunya, **Andreu Mas Colell**, Conseller d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació, i **Christian Thune**, president de l'ENQA. A la dreta, els participants al taller de Sitges.

AQU Catalunya, que és membre fundacional de la xarxa d'agències de qualitat europea ENQA (European Network for Quality Assurance Agencies in Higher Education), va acollir i organitzar per segona vegada un taller de treball de l'ENQA que va tenir lloc del 27 de febrer a l'1 de març de 2003 a Sitges.

En total hi van participar representants de **21 institucions i agències de qualitat universitària de 17 països diferents** (Bèlgica, Catalunya, Dinamarca, Estònia, Finlàndia, França, Alemanya, Grècia, Hongria, Irlanda, Itàlia, Holanda, Noruega, Espanya, Suècia, Suïssa i el Regne Unit).

Aquest taller de treball, que portava per títol "**Prenent la nostra pròpia medecina: com s'avaluen els sistemes d'assegurament de la qualitat de les agències per tal de crear confiança en**

el seu treball i en el sistema universitari", perseguia dos objectius principals:

1. **L'intercanvi d'experiències** en l'organització i en la implementació de sistemes i procediments de qualitat interns i externs en les agències europees.
2. **La formulació de recomanacions de bones pràctiques** respecte a l'assegurament de la qualitat de les agències de qualitat universitàries europees.

Durant el taller es van presentar diferents aportacions que van permetre dibuixar el panorama divers de les agències de qualitat europees. Entre aquestes aportacions, cal destacar que **l'agència catalana va presentar el seu sistema de qualitat basat en la norma internacional ISO**

9000, l'única agència degudament certificada per aquesta norma.

Les conclusions a les quals es va arribar foren:

És necessari, amb vista a la integració europea dels sistemes universitaris, que les agències de qualitat estableixin sistemes de qualitat interns comparables que permetin el seu reconeixement mutu. Això vol dir que les agències europees haurien de complir uns requisits de qualitat que els permetessin equiparar-se en l'àmbit europeu, tot mantenint les especificitats pròpies del sistema universitari on actuen.

La trobada va tenir també el suport i l'assistència del **conseller d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació**, el Dr. **Andreu Mas Colell**, que va parlar d'**AQU Catalunya** en el context de la LUC.

Es publica el llibre: *Educació superior i treball a Catalunya*

El mes de juny veu la llum el llibre *Educació superior i treball a Catalunya. Estudi de la inserció laboral dels graduats de les universitats públiques catalanes*, que ha estat elaborat i editat per **AQU Catalunya**, amb la col·laboració de Caixa Catalunya.

Si bé fa molts anys que les universitats catalanes realitzen seguiments de la inserció laboral dels seus graduats, faltava una visió global del sistema universitari català. Per això es va posar en marxa el primer estudi conjunt de les set universitats públiques catalanes (UB, UAB, UPC, UPF, UdG, UdL i URV), la primera fase del qual va començar a gestar-se el març de 2000, amb l'elaboració i la tramesa posterior d'un qüestionari de valoració a més de 20.000 graduats i graduades del curs 1997-1998 de Catalunya, i va finalitzar el març de 2002, amb l'explotació descriptiva i la tramesa de dades a les universitats.

La segona fase ha estat l'elaboració d'aquest llibre, en el qual es recull tota la informació global que, per primera vegada, en l'àmbit de Catalunya, permetrà conèixer l'estat de la inserció laboral per àrees de coneixement d'una cohort de graduats, i també aprofundir en alguns indicadors, variables i altres aspectes d'interès indubtable com són el perfil de cada àrea temàtica, la inserció laboral, l'adequació de la formació a la inserció i a l'anàlisi de l'atur, etc.

Des d'un bon començament, l'estudi d'inserció laboral es va plantejar com un objectiu en si mateix, com una eina que servís a les titulacions per reflexionar sobre el paper que tenen en el procés de transició laboral dels seus graduats. Per aquest motiu, l'enquesta va ser dissenyada després d'haver elaborat la guia d'avaluació. En aquesta guia es recullen tots aquells aspectes relacionats amb la transició -tot allò que es fa abans que els estudiants/antes es graduïn i que en pot afavorir la inserció (perfil de formació, dimensió pràctica del currículum, etc.) i tot allò que la institució els posa a l'abast per afavorir la seva transició (serveis i accions d'orientació, borsa de treball, etc.)- i, després, es fa una anàlisi dels resultats d'inserció que serveixi per reorientar i reflexionar sobre els dos aspectes anteriors. En aquests moments sis universitats catalanes estan avaluant els processos d'inserció laboral dels seus graduats.

Finalment, les necessitats que van dur **AQU Catalunya** i les universitats públiques catalanes a fer un seguiment de la inserció dels seus graduats i, posteriorment, a realitzar un estudi en comú no han canviat. Per aquest motiu **AQU Catalunya**, en col·laboració amb tots els Consells Socials de les universitats catalanes, està a punt d'iniciar el segon estudi (2003-2005), els objectius del qual són els següents:

- Fer un seguiment de la inserció dels graduats de la promoció 2000-2001, tres anys després del primer estudi.
- Validar la metodologia i els resultats obtinguts en el primer estudi d'inserció laboral.

Nota:

Conscients de les múltiples possibilitats d'informació que la base de dades conté, **AQU Catalunya** posa a la disposició dels investigadors/es o grups de recerca la possibilitat d'explorar la base de dades en aquells aspectes que els siguin d'interès i necessaris per a les seves investigacions. Per a més informació, us podeu posar en contacte amb nosaltres per mitjà del telèfon **93 268 89 50**.

Contingut del llibre

- Presentació
- Pròleg
- Marc de referència
- Característiques tècniques de l'estudi
- Àrea d'Humanitats
- Àrea de Ciències Socials
- Àrea de Ciències Experimentals
- Àrea de Ciències de la Salut
- Àrea Tècnica
- Conclusions i prospectiva
- Referències bibliogràfiques

Publicació: La integració de les universitats a l'espai europeu

Els fruits del Taller sobre la Integració de les Universitats a l'Espai Europeu, que es va dur a terme a la Universitat de Girona el mes de gener de 2002, s'han recollit en aquesta publicació, la qual parla de l'esquema bachelor/master, l'acreditació i les eines per a la integració de les universitats a l'espai europeu d'educació superior.

LUC: Llei 1/2003, de 19 de febrer, d'universitats de Catalunya (DOGC núm. 3826, de 20 de març de 2003)

Què en diu la LUC?: AQU Catalunya

Segons el preàmbul de la LUC:

- L'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (**AQU Catalunya**) es defineix com el principal instrument per a la promoció i l'avaluació de la qualitat en el sistema universitari català i es configura com una entitat de dret públic sotmesa al dret privat.
- **AQU Catalunya** és fruit de la transformació del consorci creat pel Decret 355/1006, de 29 d'octubre, en el qual participen la Generalitat del Catalunya i les universitats públiques catalanes.
- Aquest canvi ha estat necessari per afrontar les noves responsabilitats que es deriven de la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats, amb les garanties adequades d'independència, professionalitat i llibertat d'obrar que caracteritzen les principals agències europees.
- La nova entitat manté la representació de les universitats públiques en el Consell de Direcció i hi afegeix la participació del rector o rectora de la Universitat Oberta de Catalunya i de fins a tres rectors de les universitats privades que s'hagin integrat en la programació universitària plurianual.
- Per a l'exercici de les funcions d'avaluació es creen, en el si d'**AQU Catalunya**, una comissió de la qualitat, una comissió de professorat lector i col·laborador i una comissió d'avaluació de la recerca, les quals aproven les avaluacions dels àmbits respectius amb independència tècnica, alhora que en són les responsables finals.

Segons l'article 140.2 de la LUC:

- **AQU Catalunya** assumeix i continua les tasques de la seva predecessora i incrementa les seves atribucions pel que fa a l'avaluació institucional amb: l'avaluació dels ensenyaments; la certificació de la qualitat dels ensenyaments, de la gestió i de les activitats de les universitats; l'acreditació d'ensenyaments en el marc de l'espai europeu de la qualitat, i l'acreditació dels sistemes i els procediments d'avaluació de la qualitat de les universitats.
- **AQU Catalunya** assumeix les noves responsabilitats en l'àmbit del professorat i la recerca pel que fa a: l'emissió d'informes per a la contractació de professorat lector i professorat col·laborador; l'emissió de les acreditacions de la recerca i de la recerca avançada, i la valoració dels mèrits individuals docents i de gestió del personal docent i investigador funcionari i contractat per a l'assignació de complements retributius, entre d'altres.
- Així mateix, es donen competències a **AQU Catalunya** per tal que ajudi a posicionar de la millor manera possible el sistema universitari català dins l'espai europeu d'educació superior.

Novetat editorial

AQU Catalunya ha publicat el Marc general per a l'avaluació dels aprenentatges dels estudiants, amb l'objectiu que constitueixi un element bàsic de reflexió de la comunitat universitària sobre l'acció avaluativa referida als aprenentatges dels estudiants. La voluntat és que aquest marc general serveixi per reorientar moltes de les concepcions, percepcions i pràctiques que es duen a terme en el marc de les universitats catalanes.

Consell de redacció | Gemma Rauret Dalmau, Joan Bravo Pijoan, Sebastián Rodríguez Espinar, Josep M. Vilalta Verdú, Martí Estruch Axmacher, Maria Giné Soca

Redacció | Maria Giné Soca

Disseny i maquetació | Eva Calatayud i Josep Turon

Edita | Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya. Via Laietana, 28, 5a planta 08003 Barcelona
Tel.: 93 268 89 50 www.aqucatalunya.org